

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

osaühing Ösel Harvest
Lõõtsa tn 2b
11415 Tallinn
Harju maakond

02.12.2022 nr 16-7/18-1133-060

**Osaühing Ösel Harvest kavandatava
kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju
hindamise programm nõuetele vastavaks
tunnistamine**

Ösel Harvest OÜ esitas 26.10.2022 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 18 lg 1 alusel Osaühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvatuse rajamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Taotlus on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, dokumendi number 16-7/18-1133-057 (<https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/>).

Faktilised asjaolud

Ösel Harvest OÜ (registrikood 10297188, aadress Lõõtsa 2b-VI korrus, Lasnamäe Linnaosa, Tallinn, Harju maakond 11415, edaspidi ka arendaja) esitas 20.10.2018 TTJA-le hoonestusloa taotluse, 20.10.2020 Saaremere Kala AS, Ösel Harvest OÜ ja AS Est-Agar vahel sõlmitud kokkuleppe, 03.12.2021 täiendatud hoonestusloa taotluse ning 10.12.2021 veelkord täiendatud hoonestusloa taotluse. Arendaja soovib Eesti rannikuvetesse, Hiiumaa lähiste Hiiu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneeringus (kehtestatud Hiiu maavanema 20.06.2016 korraldusega nr 1-1/2016/114, edaspidi Hiiu mereala planeering) märgitud vesiviljelusalale PV3 rajada kalakasvandust. Taotluse ja sellega seotud dokumendid on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris dokumendi numbriga 16-7/18-1133.

Taotluse esitamise hetkel (20.10.2018) kehtinud veeseaduse (edaspidi VeeS) § 22⁵ lg 1 kohaselt on hoonestusluba vajalik, kui soovitakse koormata avaliku veekogu piiritletud osa selle põhjaga püsivalt ühendatud ehitisega, mis ei ole püsivalt ühendatud kaldaga.

TTJA algatas 14.03.2022 otsusega nr 1-7/22-123 hoonestusloa algatamise ning keskkonnamõju hindamise menetluse (edaspidi HL ja KMH menetluse algatamise otsus). KMH menetlus algatati KeHJS § 3 lg 1, § 6 lg 2 p 1 ja lg 4, § 9 lg 1 ja § 11 lg 2, 4, 8 ja 11, § 12 lg 1, § 18 lg 7 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 9 p 10 alusel.

Hoonestusloa taotluse ning HL ja KMH menetluse algatamise otsuse kohaselt kavandatakse

Hiiu mereala planeeringu vesiviljelusalale PV3 paigaldada kolm gruppi sumpasid vikerforelli (KMH programmi kohaselt vikerforelli/lõhe) kasvatamiseks aastase kalade juurdekasvuga ~2500 tonni. Iga grupp koosneks neljast sumbast. Sumbad on plastikust, ringikujulise ujuktoru läbimõõduks on 400 mm. Sumba enda läbimõõt on kuni 50 meetrit ning übermõõt 157 m. Ühe sumba pindala oleks sellisel juhul 2000 m². Sumpad paiknevad vee all kuni 10 m sügavusel ning vee peal kuni 2 m kõrgusel. Minimaalne vahemaa sumba põhja ja merepinna vahel oleks vähemalt 4 meetrit. Ühe sumba eeldatav ruumala oleks 20 000 m³. Kavandatavate sumpade suurus selgitatakse välja edasise hoonestusloa menetluse ja KMH ja projekteerimise käigus.

Arendaja esitas TTJA-le 19.04.2022 KMH programmi eelnõu vastavalt KeHJS § 15¹ lg 2 kontrollimiseks ning § 15¹ lg 1 alusel seisukohtade küsimiseks asjaomastelt asutustelt. Seejärel kontrollis TTJA edastatud eelnõu vastavust KeHJS § 13 sätestatud nõuetele.

KeHJS § 15¹ kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Asjaomane asutus esitab otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse osas. TTJA edastas 26.04.2022 kirjaga nr 16-7/18-1133-04 asjaomastele asutustele programmi eelnõu seisukoha andmiseks, sealhulgas hinnangu andmiseks programmi asjakohasuse ja piisavuse ning ekspertrühma koosseisulise piisavuse kohta KeHJS §15¹ lg 1 ja 2 alusel. Asjaomastel asutustel oli võimalik tulenevalt KeHJS § 15¹ § 4 edastada seisukoht 30 päeva jooksul.

TTJA-le edastasid oma seisukohad Kaitseministeerium (03.05.2022 kiri nr 12-1/22/1705), Transpordiamet (23.05.2022 kiri nr 6.3-1/25297-5), Keskkonnaministeerium (25.05.2022 kiri nr 7-12/22/2501), Hiiumaa Vallavalitsus (10.05.2022 kiri nr 8-3/486-1), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (24.05.2022 e-kiri), Keskkonnaamet (27.05.2022 kiri nr 6-3/22/8148-2), Muinsuskaitseamet (23.05.2022 kiri nr 1.1-7/3058-6) ning Rahandusministeerium (11.05.2022 kiri nr 15-1/3701-2). Eelnevalt loetletud kirjad on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris numbritega 16-7/18-1133-042 kuni 16-7/18-1133-049. TTJA edastas asjaomaste asutuste esitatud seisukohad arendajale KMH programmi täiendamiseks 14.06.2022 kirjaga nr 16-7/18-1133-050.

Arendaja koostöös KMH programmi koostajaga (Lemma OÜ) täiendas saadud info alusel KMH programmi ning edastas selle TTJA-le 04.07.2022 (registreeritud numbriga 16-7/18-1133-051) avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamiseks.

Osaühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju hindamise programmi avalik väljapanek toimus 20.07.2022 – 17.08.2022. KMH programmi avalikust väljapanekust teavitati 20.07.2022 Eesti Päevalehes ning ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjaomastele asutustele ja isikutele edastas TTJA teate 22.07.2022 kirjaga nr 16-7/18-1133-052. Teade koos KMH programmi dokumentidega oli üleval ka TTJA kodulehel (www.ttja.ee – Tarbija õigused – Avalikud Teated - Keskkonnamõju hindamisega seotud teated). Isikutel, kellel puudus interneti kasutamise võimalus, said soovi korral KMH programmi dokumentidega tutvuda paber kandjal TTJA kontoris (Endla 10a, Tallinn). KMH programmi kohta ettepanekud, vastuväited ja küsimused oli võimalik TTJA-le esitada avaliku väljapaneku jooksul kuni 17.08.2022.

Koostöös Hiiumaa Vallavalitsusega pandi paber kandjal teade üles Kõrgessaare Coop kaupluse juurde, Luidja bussipeatusesse, Kaleste ranna RMK puhkekoja varjualusele, Kalana

sadamahoone seinale, Nurste Coop õuestendile, Liivalauka ranna stendile, Sõru sadamahoone stendile, Emmaste bussipeatusesse, Kärkla ja Käina Coopide stendidele ning Suuremõisa lossi/Hiiumaa ametikooli.

Avalikustamise käigus esitasid ettepanekud Eesti Keskkonnaühenduste Koda, Keskkonnaministeerium, Hiiu Tuul MTÜ, Transpordiamet ja MTÜ Loomus. Kõik kirjad on registreeritud TTJA dokumendiregistris (registreerimise nr 16-7/18-1133-053 kuni 16-7/18-1133-056 ja 16-7/18-1133-058).

Avalik arutelu toimus 24.08.2022 Microsoft Teams keskkonnas algusega kell 16.00. Aruteluga sai liituda TTJA kodulehel avaliku arutelu teatel olevale lingile vajutades (www.ttja.ee –Ametist – Avalikud teated – Keskkonnamõju hindamisega seotud teated).

Avalikul arutelul osales üheksa inimest. Programmi avalikul arutelul tutvustati OÜ Ösel Harvest tegevust, ettevõtte senisest kogemust ning lühidalt kavandatavat tegevust. Seejärel tutvustati kokkuvõtlikult KMH programmi ning vaadati üle avalikustamise käigus laekunud ettepanekud. Pärast seda toimus küsimuste esitamine, nendele vastamine ning üldine arutelu. Avaliku väljapaneku perioodil esitatud kirjalikele küsimustele ja ettepanekutele vastas arendaja kirjalikult pärast avaliku arutelu toimumist (KMH programmi lisa 3). KMH programmile on lisatud avaliku arutelu protokoll koos osalejate nimekirjaga (lisa 4).

Osauhing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju hindamise programm koos lisadega esitati pärast avaliku arutelu TTJA-le 26.10.2022 KeHJS § 18 lg 1 alusel nõuetele vastavuse kontrollimiseks (registreeritud TTJA dokumendiregistris numbriga 16-7/18-1133-057).

Vastavalt ehitusseadustiku (EhS) § 107 lg 2 on avalikus veekogus kaldaga püsivalt ühendamata ehitise ehitusloa väljastamise pädevaks asutuseks TTJA. KeHJS § 9 alusel on TTJA otsustajaks ehk ehitusloa andjaks, mistõttu KeHJS § 18 lg 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub TTJA pädevusse.

II Kaalutlused

KeHJS § 18 lg 1 kohaselt esitab arendaja pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lg-s 3 nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

KeHJS § 18 lg 2 alusel kontrollib otsustaja 30 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise programmi saamisest arvates ja tuginedes KeHJS § 15¹ kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks ning programmi kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

Arendaja esitas 26.10.2022 otsustajale KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimiseks (registreeritud TTJA dokumendiregistris numbriga 16-7/18-1133-057).

KMH programmi vastavus KeHJS § 13 sätestatud nõuetele

KMH programmis on käsitletud KeHJS § 13 nimetatud teemasid: kavandatava tegevuse eesmärk ja täpne asukoht (peatükk 1); kavandatava tegevuse (peatükk 2) ja selle reaalsete

alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus (peatükk 2.1-2.3); eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (peatükk 3); kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega (peatükk 4); asjakohaste mõjude selgitamine (peatükk 5); ülevaade hindamismetoodikast ja vajalikest uuringutest (peatükk 6); osalised, huvitatud isikud ja ekspertgrupp (peatükk 7) ja KMH eeldatav ajakava (peatükk 8).

Täiendavalt on KMH programmis toodud laekunud ettepanekute arvestamise koondtabel (peatükk 9). Lisadena on välja toodud hoonestusloa taotlus ja menetluse algatamine (lisa 1); asjaomaste asutuste seisukohad programmile (lisa 2); avalikustamisel laekunud ettepanekud ja vastused (lisa 3) ning avalikustamise teated (lisa 4). Lisas 1 on toodud KeHJS § 13 lg-s 1 nimetatud tegevusloa taotlus.

Lähtudes eelnevast vastab Osühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju hindamise programm koos lisadega KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele.

KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse KMH-ks

TTJA hinnangul on KMH programm asjakohane ja Osühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise kavatsusega kaasnevate mõjude hindamiseks. Mõjude hindamise käigus selgitatakse välja tegevuse sobivad lahendused ning kalakasvatuse rajamise ja kasutamise kaasnevad keskkonnamõjud.

KMH programmi koostas Lemma OÜ. Juhteksperdiks on Piret Toonpere (KMH litsents nr KMH0153 kehtivusega kuni 10.07.2026) ning ekspertrühma koosseis on välja toodud KMH programmi peatükis 7. TTJA peab eksperdirühma koosseisu kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju hindamiseks pädevaks.

KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

KeHJS § 15¹ lg 1 kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohti kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15¹ lg 4 esitab asjaomane asutus otsustajale programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta.

TTJA edastas 26.04.2022 kirjaga nr 16-7/18-1133-041 asjaomastele asutustele Osühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise KMH programmi eelnõu seisukoha andmiseks, sealhulgas hinnangu andmiseks programmi asjakohasuse ja piisavuse ning ekspertrühma koosseisulise piisavuse kohta KeHJS §15¹ lg 1 ja 2 alusel. Asjaomastel asutustel oli KeHJS § 15¹ § lg 4 alusel aega esitada omapoolsed seisukohad 30 päeva jooksul KMH programmi saamisest arvates kuni 25.05.2022. Asjaomaste asutuste seisukohad on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, dokumentide registreerimise numbrid on 16-7/18-1133-042 kuni 16-7/18-1133-049.

TTJA edastas asjaomaste asutuste esitatud seisukohad arendajale keskkonnamõju hindamise programmi täiendamiseks 14.06.2022 kirjaga nr 16-7/18-1133-050. Arendaja koostöös KMH programmi koostajaga täiendas saadud info alusel KMH programmi ning edastas selle TTJA-le 04.07.2022 (registreeritud numbriga 16-7/18-1133-051) avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamiseks. KMH programmi täiendati ja parandati vastavalt asjaomaste asutuste ettepanekutele. KMH programmi peatüki 9 tabelis 4 toodi välja põhjendused ja selgitused asjaomaste asutuste esitatud ettepanekute arvestamise ja mitteamistamise kohta. KMH

programmi avalik väljapanek toimus 20.07-17.08.2022 ning avalik arutelu viidi läbi 17.08.2022 Microsoft Teams keskkonnas.

TTJA edastas avalikustamise perioodil laekunud kirjad arendajale e-kirjaga pärast iga kirja laekumist. KeHJS § 17 lg 3 p 1 alusel saadab arendaja 30 päeva jooksul avaliku arutelu toimumisest arvates elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga KMH programmi kohta esitatud ettepanekute või vastuväidete arvesse võtmise selgituse või arvestamata jätmise põhjenduse ning küsimuste vastused isikutele, kes on esitanud oma ettepaneku, vastuväite või küsimuse kirjalikult. KMH programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud kirjalikele ettepanekutele ja märkustele (Eesti Keskkonnaühenduste Koda, Keskkonnaministeerium, Hiiu Tuul MTÜ, Transpordiamet ja MTÜ Loomus) vastas arendaja 10.10.2022 ühise kirjana. Kuigi arendaja vastas avalikustamise käigus esitatud ettepanekutele hiljem kui näeb ette KeHJS § 17 lg 3 p 1, ei ole TTJA hinnangul tegemist asjaoluga, mis välistaks KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise. TTJA-le ei ole täiendavaid küsimusi ega ettepanekuid rohkem esitatud, millest võib järeldada, et huvitatud isikutel ei ole olnud rohkem ettepanekuid ega vastuväiteid KMH programmi kohta.

Arendaja esitas pärast avalikku arutelu toimumist täiendatud programmi TTJA-le nõuetele vastavuse kontrollimiseks 26.10.2022. TTJA tutvus täiendatud KMH programmiga ja peab seisukohtade ja märkustega arvestamist piisavaks.

KMH aruande esitamise tähtaeg

KeHJS § 18 lg 8 kohaselt, kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul käesoleva otsuse tegemisest arvates esitanud otsustajale KMH aruannet avalikuks väljapanekuks, kaotab programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

III KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamine

Tuginedes eeltoodule ning KeHJS § 9 lg 1, § 18 lg 2 - 4 ja lg 8, majandus- ja taristuministri 07.12.2018 määruse nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus” § 5 lg 3 p 2, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori 17.01.2022 käskkirjas nr 1-2/22-015 kinnitatud „Ehitus- ja raudteosakonna põhimäärus“ p 14 alusel otsustan:

1. Tunnistada Osaühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju hindamise programm nõuetele vastavaks.

2. Osaühingul Ösel Harvest tuleb esitada kavandatava kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju hindamise aruanne TTJA-le avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul pärast KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse kehtima hakkamist. Vastasel juhul kaotab Osaühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju hindamise programmi kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

Osaühing Ösel Harvest kavandatava kalakasvanduse rajamise keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitab TTJA KeHJS § 18 lg 4 ja 5 alusel 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Priit Pallu

ehitus- ja raudteeosakonna juhataja

Nele Väits +372 667 2151

nele.vaits@ttja.ee